

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

În baza prognozelor realizate la nivelul OTS gaze naturale pentru o perioadă de 72 de ore, după excluderea volumelor necesare acoperirii consumului clienților protejați din totalul surselor disponibile în nivelul de Urgență, OTS gaze naturale determină procentul inițial de reducere a consumului clienților finali neprotejați ca raportul dintre deficitul inițial determinat de către OTS gaze naturale la nivelul SNT și necesarul de consum gaze naturale al clienților finali neprotejați.

Procentul inițial de reducere se monitorizează de către OTS gaze naturale pe toată durata nivelului de Urgență. OTS gaze naturale actualizează procentul inițial de reducere de fiecare dată când se înregistrează o variație a deficitului dintre volumele de gaze naturale intrate în SNT și totalul cererii de consum.

Procentul inițial de reducere, precum și actualizările acestuia se comunică, de îndată, de OTS gaze naturale către AC și furnizorii de gaze naturale.

După primirea comunicării, furnizorii de gaze naturale notifică, de îndată, clienții finali neprotejați cu privire la obligativitatea reducerii, în termen de 24 ore de la momentul notificării, a consumului de gaze naturale, în conformitate cu procentul de reducere notificat. Informațiile centralizate la nivel de furnizor privind notificarea clienților finali neprotejați se transmit, de asemenea, spre informare și în vederea monitorizării către AC, OTS gaze naturale și OSD.

Comunicările transmise de OTS gaze naturale trebuie să cuprindă cel puțin următoarele informații:

- nivelul prognozat al intrărilor în SNT pentru o perioadă de 72 de ore;
- nivelul prognozat al consumului (ieșirilor din SNT), pentru o perioadă de 72 ore;
- procentul de reducere a consumului de gaze naturale;
- cantitatea de gaze naturale care trebuie limitată, conform procentului de reducere stabilit;
- ziua gazieră și ora la care limitarea va deveni efectivă;
- estimarea neangajantă a OTS gaze naturale cu privire la data probabilă a încetării aplicării limitării consumului de gaze naturale conform procentului de reducere stabilit.

Notificările transmise de furnizorii de gaze naturale către clienții finali neprotejați trebuie să cuprindă cel puțin următoarele informații:

- locul de consum unde se aplică procentul de reducere a consumului;
- procentul de reducere a consumului de gaze naturale;
- cantitatea de gaze naturale care trebuie limitată, conform procentului de reducere stabilit;
- ziua gazieră și ora la care limitarea va deveni efectivă;
- informare cu privire la estimarea neangajantă a OTS gaze naturale referitoare la data probabilă a încetării aplicării limitării consumului de gaze naturale conform procentului de reducere stabilit.

OTS gaze naturale și OSD vor monitoriza consumurile pe perioada nivelului de Urgență în conformitate cu notificările transmise de furnizorii de gaze naturale, menționate mai sus și vor

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

informa, la rândul lor, operativ AC, OSD și furnizorii de gaze naturale asupra situației curente cu privire la aplicarea măsurilor de reducere a consumului de către clienții finali neprotejați.

În termen de maximum 12 de ore de la încetarea nivelului de Urgență, OTS gaze naturale va informa AC, OSD și furnizorii de gaze naturale cu privire la momentul reluării activității în condiții normale.

Urmare informării de mai sus, furnizorii de gaze naturale vor notifica, de îndată, clienții finali neprotejați cu privire la încetarea aplicării limitărilor consumului de gaze naturale, conform procentului de reducere a consumului.

4.3.3.2. Măsuri nebazate pe piață axate pe ofertă

4.3.3.2.1. Flexibilitatea sporită a importului

Flexibilitate sporită a importurilor care poate fi asigurată prin aprovizionarea cu gaze de pe piața spot în punctele virtuale de tranzacționare din Uniunea Europeană reprezintă o măsură care poate fi utilizată pentru a satisface cererea de gaze naturale și, în special, alimentarea cu gaze a clienților protejați, în cazul nivelului de Urgență.

4.3.3.2.2. Creșterea obligatorie a nivelului producției de gaze naturale

În cazul nivelului de Urgență se vor identifica posibilitățile de creștere a producției interne de gaze naturale, inclusiv prin reintroducerea temporară în producție a zăcămintelor/sondelor cu randament scăzut/nivel scăzut al rentabilității economice, în măsura posibilităților tehnice, cu respectarea cerințelor minime de calitate a gazelor naturale conform reglementărilor în vigoare. Măsurile de creștere a producției vor fi dispuse în consultare cu producătorii interni de gaze naturale.

Producătorii de gaze naturale vor identifica, anual, până la data de 1 iulie, lista cu potențialele zăcămintele/sonde cu randament scăzut/nivel scăzut al rentabilității economice, care respectă cerințele minime de calitate a gazelor naturale și care pot fi puse în producție în cazul nivelului de Urgență și transmit AC potențialele volume de gaze aferente acestora.

4.3.3.2.3. Reducerea dezechilibrului asupra capacității ferme a punctelor de interconectare de ieșire

OTS gaze naturale poate aplica o reducere de dezechilibru asupra capacității ferme a punctelor de interconectare de ieșire. Această reducere de dezechilibru va diminua cantitățile de ieșire nominalizate de la furnizori cu reducerea capacității de ieșire a UR responsabil. Reducerea va fi calculată în așa fel încât UR să fie echilibrat din nou pentru restul orelor din ziua gazieră. Reducerea de dezechilibru se aplică de către OTS gaze naturale tuturor furnizorilor de gaze

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

naturale în mod nediscriminatoriu. OTS gaze naturale calculează noile cantități și le comunică furnizorilor.

4.3.3.2.4. Adaptarea nivelului optim de funcționare al SNT (line pack)

Operatorul de echilibrare, respectiv OTS gaze naturale prin Dispeceratul Național de Gaze Naturale, la solicitarea AC, poate adapta nivelul optim de funcționare al SNT (line pack) pentru a reconsidera flexibilitatea oferită pieței gaziere, în scopul de a încuraja Utilizatorii de Rețea să acționeze eficient în echilibrarea portofoliilor proprii.

4.3.3.2.5. Creșterea capacității tehnice de extracție din depozitele de înmagazinare subterană

Această măsură este luată în considerare numai atunci când toate măsurile anterioare (bazate pe piață și nebazate pe piață) nu au avut un impact suficient pentru a proteja aprovizionarea cu gaze a clienților protejați.

La notificarea OTS gaze naturale, AC solicită operatorilor de sisteme de înmagazinare eliberarea de volume din stocurile inactive (pernă de gaze), existente în depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale, în măsura în care este tehnic posibil.

Solicitarea eliberării stocurilor inactive se realizează în baza ordinului ministrului energiei, emis în acest sens, în termen de 24 de ore de la notificarea OTS gaze naturale, atunci când toate măsurile adoptate au fost epuizate, dar volumele de gaze naturale aferente aprovizionării clienților protejați sunt încă insuficiente.

4.3.4. Plan de reducere a cererii de gaze naturale

Regulamentul (UE) 2022/1369, modificat solicită Statelor Membre să depună toate eforturile pentru a-și reduce cererea de gaze cu 15% de la 1 aprilie 2023 până la 31 Martie 2024. Reducerea de 15% se bazează pe consumul mediu de gaze al unui stat membru din aprilie până în martie în cei cinci ani consecutivi anteriori introducerii acestui Regulament.

Regulamentul (UE) 2022/1369, modificat oferă Statelor Membre libertatea de a alege măsurile cele mai adecvate pentru a-și reduce cererea de gaze. Cu toate acestea, măsurile alese ar trebui să fie clar definite, transparente, proporționale, nediscriminatorii și verificabile și să țină seama de principiile stabilite în Regulament. În special, măsurile:

- nu denaturează în mod nejustificat concurența sau buna funcționare a pieței interne a gazelor;
- nu pun în pericol securitatea aprovizionării cu gaze a altor state membre sau a Uniunii;
- respectă dispozițiile Regulamentului în ceea ce privește clienții protejați.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

4.3.4.1. Consumul de referință de gaze naturale al României

Tabelul 3. prezintă consumul de gaze naturale înregistrat în România în perioada 1 aprilie-31 martie în cursul ultimilor cinci ani consecutivi anteriori datei intrării în vigoare a Regulamentului (UE) 2022/1369, modificat, și anume pentru anii 2017-2022.

**Tabel 3. Consumul de gaze naturale înregistrat în România în perioada 1 aprilie-31 martie
- pentru anii 2017-2022**

Anul	Valoarea consumului de gaze ¹ înregistrat în perioada 1 aprilie-31 martie – pentru anii 2017-2022, [mil. mc]
2017-2018	12.632
2018-2019	11.835
2019-2020	11.100
2020-2021	12.088
2021-2022	11.590

Valoarea consumului de referință al României ca medie a consumului din ultimii 5 ani este de **11.849 mil. mc.**

4.3.4.2. Nivelul reducerii obligatorii a cererii în România²

Reducerea obligatorie a cererii, fără aplicarea nici unei derogări în conformitate cu prevederile art. 5 din Regulamentul (UE) 2022/1369, modificat, în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023 (definită ca 15% din consumul de referință de gaze naturale al României), este următoarea:

$$15\% \times 11.849 = 1777,35 \text{ mil. mc.}$$

¹Pentru perioada 2017 –2022, volumul consumului se regăsește în datele Eurostat.

² Trebuie precizat că, AC a notificat Comisiei Europene Decizia României de a diminua reducerea obligatorie a cererii în temeiul art. 5, alin. (5), (6) și (7) din Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului din 5 august 2022 privind măsuri coordonate de reducere a cererii cu nr. 18732/VDP/28.10.2022.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

4.3.4.3. Măsurile pentru reducerea voluntară a cererii în România

Reducerea cererii se va face, inițial, utilizând măsuri bazate pe piață pentru menținerea pieței gaziere în echilibru, în cazul nivelului de Alertă la nivelul Uniunii. Vor fi utilizate, în principal, toate măsurile din Capitolul 4.3.2.

Suplimentar mai pot fi utilizate următoarele măsuri:

4.3.4.3.1. Reducerea consumului de gaze naturale în sectorul energiei electrice

În cazurile în care este posibil și fără a fi afectată producerea energiei termice în cogenerare, încurajarea înlocuirii combustibilului de tip gaze naturale în producerea energiei electrice, cu prioritate prin producerea energiei din surse regenerabile.

4.3.4.3.2. Promovarea reducerii încălzirii și răcirii în clădiri

Promovarea reducerii încălzirii/răcirii în clădiri va viza cu precădere clădirile administrate de autoritățile publice, precum și spațiile comerciale și spațiile exterioare, inclusiv prin campanii de sensibilizare/conștientizare la nivel național și acțiunile individuale ale cetățenilor să reducă încălzirea și folosirea aparatelor de aer condiționat. În acest sens, în cazul declarării alertei la nivelul Uniunii, vor fi recomandate niveluri de temperatură ambientală în concordanță cu standardele minime de confort termic, fără a afecta categoriile de populație vulnerabilă.

4.3.4.3.3 Lansarea/derularea de campanii de informare care vizează reducerea consumului de energie

În scopul atingerii obiectivului de reducere a consumului se pot lansa campanii de informare cu recomandări de economisire a energiei, care să îi ajute pe consumatori să își reducă cheltuielile cu energia și să se alăture efortului colectiv de economisire. Campaniile de informare menite să sensibilizeze consumatorii cu privire la faptul că, acolo unde este posibil, ar trebui să înceapă să economisească gazele naturale, împreună cu energia electrică care se produce inclusiv din gaze naturale, pot duce la o reducere considerabilă a consumului de gaze la nivel național. Furnizarea de informații specifice cetățenilor este esențială pentru ca aceștia să facă alegeri în cunoștință de cauză.

4.3.4.3.4 Măsurile de economisire a gazelor naturale prin sprijinirea renovării parcului național de clădiri

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

O modalitate importantă de economisire a consumului de gaze naturale se realizează prin îmbunătățirea performanței energetice a fondului existent de clădiri prin reducerea consumului de energie, a emisiilor de carbon și extinderea utilizării surselor regenerabile de energie la clădiri.

În acest sens, a fost elaborată Strategia de Renovare pe Termen Lung aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.034/2020 pentru aprobarea Strategiei naționale de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050, cu modificările și completările ulterioare.

4.3.4.3.5. Promovarea la nivelul autorităților publice locale a măsurilor care vizează îmbunătățirea iluminatului public

Autoritățile publice locale pot fi stimulate să ia măsuri prin care să fie îmbunătățit iluminatul public care poate conduce la reducerea consumului de energie electrică.

4.3.4.4. Măsuri pentru reducerea obligatorie a cererii

Atunci când doar mecanismele de piață și măsurile bazate pe piață nu mai sunt suficiente pentru a reduce cererea la nivel național sau la nivelul Uniunii în vederea atingerii obiectivului stabilit de reducere obligatorie a cererii se vor aplica restricții așa cum se precizează în Capitolul 4.3.4. din Planul de urgență.

În cazul nivelului de criză Alertă la nivelul Uniunii se va utiliza, în principal, măsura administrativă axată pe cerere, modelul pro rata, precizată în Capitolul 4.3.3.1.1. din Planul de urgență, cu următoarea modificare: procentul inițial de reducere se aplică în conformitate cu o listă de priorități în care vor fi incluși clienții neprotejați a căror activitate nu determină o perturbare semnificativă asupra lanțurilor de aprovizionare care sunt esențiale pentru societate, în conformitate cu analizele care se vor realiza la nivelul EGSC, urmare convocării acestuia de către AC.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

5. ROLUL ȘI RESPONSABILITĂȚILE ENTITĂȚILOR IMPLICATE PENTRU FIECARE NIVEL DE CRIZĂ

Pentru a asigura transparența și responsabilitatea în timpul unei crize privind securitatea aprovizionării cu gaze, în cadrul acestui capitol sunt identificate părțile relevante implicate și responsabilitățile acestora pentru fiecare nivel criză.

În Legea nr. 123/2012 au fost stipulate obligațiile și drepturile întreprinderilor care operează în domeniul gazelor naturale în România cu privire la alimentarea cu gaze naturale a populației și, în special, a clienților protejați, în scopul realizării obiectivelor de bază și pentru a menține buna funcționare a pieței interne a gazelor, în special în situații de perturbare a furnizării și în situații de criză (a se vedea în Tabelul 4. un rezumat al obligațiilor și drepturilor întreprinderilor din sectorul gazelor naturale în România).

Întreprinderea	Obligațiile/Drepturile	Prevederea legală din Legea nr. 123/2012
Producătorii de gaze naturale	- să dețină autorizațiile pentru înființarea conductelor de alimentare din amonte aferente activității de producție a gazelor naturale și licența de operare a acestora; - să asigure operarea conductelor de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale în condiții de siguranță, eficiență și de protecție a mediului; - să asigure livrările de gaze naturale, cu respectarea condițiilor impuse prin licențe, clauze contractuale și reglementări în vigoare; - să tranzacționeze prin ofertă publică, transparent și nediscriminatoriu pe piețele centralizate de gaze naturale, în conformitate cu prevederile art. 177 și reglementările ANRE.	Art. 124, alin. (1)
Operatorii de sistem de înmagazinare gaze naturale	- să opereze, să întrețină, să reabiliteze și să modernizeze instalațiile tehnologice de suprafață aferente depozitelor de înmagazinare, în condiții de siguranță, de eficiență și de protecție a mediului; - să asigure accesul terților la depozitele de înmagazinare, pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, conform reglementărilor ANRE; - să furnizeze informații utilizatorilor sistemului de înmagazinare, necesare pentru un acces eficient la sistem; - să asigure mijloacele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciul public; - să întreprună funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților.	Art. 142, alin. (1) Art. 142, alin. (2)

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Operatorul transport și de sistem	- să opereze sistemul de transport și să asigure echilibrul fizic rezidual al acestuia, respectiv programarea, dispecerizarea și funcționarea sistemului de transport în condiții de siguranță; - să întrețină, să reabiliteze, să modernizeze și să dezvolte sistemul de transport în condiții de siguranță, de eficiență și de protecție a mediului; - să asigure accesul terților la sistemul de transport, conform unor reglementări specifice, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice; - să elaboreze și să aplice regimurile optime de transport și de livrare pentru cantitățile de gaze naturale notificate de utilizatorii de rețea, pentru o anumită perioadă, conform contractelor încheiate; - să elaboreze și să actualizeze acordurile tehnice de exploatare în zona de graniță și să le transmită spre avizare ANRE, anterior intrării în vigoare; - să întocmească și să urmărească bilanțul de gaze naturale intrate în sistem și, respectiv, ieșite din sistem, conform reglementărilor ANRE; - să constituie în depozitele de înmagazinare subterane un stoc minim sau să asigure achiziția de gaze, inclusiv din import, pentru cantitățile necesare operării și asigurării echilibrului fizic al sistemului de transport, conform reglementărilor specifice aprobate de ANRE; - să realizeze schimbul de informații cu alți operatori de transport și de sistem interconectați, cu operatori de înmagazinare GNL și de distribuție și cu alți colaboratori în domeniul energetic, cu respectarea reglementărilor ENTSO-G privind protocoalele de schimb de informații, rapoartele, structura și procedurile de acces la bazele de date; - să asigure alocarea capacităților pe conductele de interconectare cu respectarea Regulamentului (CE) nr. 715/2009; - să asigure aplicarea regulilor privind managementul congestiilor, inclusiv pe conductele de interconectare, precum și a normelor de atribuire a capacităților de pe aceste conducte; - să organizeze și să administreze piața de echilibrare a gazelor naturale; - să asigure mijloacele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciul public;	Art. 130, alin. (1)
-----------------------------------	--	---------------------

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	- să întrerupă sau să limiteze transportul gazelor naturale în condițiile în care sunt periclitate siguranța și integritatea sistemului de transport, conform reglementărilor specifice; - să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților; - să stocheze gaze naturale în sistemul de transport, în condițiile unor reglementări specifice aprobate de ANRE; - să administreze piața de echilibrare în vederea asigurării echilibrului fizic și menținerii în parametrii operaționali a sistemului, cu efectuarea operațiunilor comerciale respective; - să participe la tranzacționarea gazelor naturale numai pentru activitatea de echilibrare a sistemului, prin operațiuni de vânzare-cumpărare în piața de echilibrare sau în alte piețe, conform reglementărilor în vigoare și normelor ENTSO-G. Tranzacțiile cu gaze naturale se realizează pe baza unor proceduri transparente și nediscriminatorii, prin mecanisme concurențiale, conform reglementărilor autorității competente.	Art. 130, alin. (2)
Operatorii de sistem de distribuție	- să opereze, să întrețină, să repare, să modernizeze și să dezvolte sistemul de distribuție în condiții de siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului, activitățile urmând a fi desfășurate în baza autorizațiilor specifice pentru proiectare și execuție a sistemelor de distribuție a gazelor naturale, iar operarea urmând să se desfășoare în baza licenței de distribuție; - să realizeze interconectări cu alte sisteme, după caz, și să asigure capacitatea sistemului de distribuție pe termen lung; - să asigure accesul terților la sistemele de distribuție, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de distribuție, cu respectarea regimurilor tehnologice, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRE; - să întocmească și să urmărească bilanțul de gaze naturale intrate și, respectiv, ieșite din sistemul propriu; să asigure echilibrul permanent al sistemului operat; - să asigure condițiile de securitate în alimentarea cu gaze naturale;	Art. 138, alin. (1)

43

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

5.1. Rolul și responsabilitățile pentru nivelul de Alertă timpurie

Tabelul 5. prezintă rolul și responsabilitățile generale ale fiecărei entități implicate din sectorul gazelor naturale pentru nivelul de Alertă timpurie.

Tabel 5. Rolul și responsabilitățile entităților implicate pentru nivelul de Alertă timpurie

Entitatea implicată	Rolul și responsabilitățile
Ministerul Energiei, în calitate de Autoritate Competentă (AC)	Centralizează informațiile primite de la întreprinderile din sectorul gazelor naturale. Analizează și evaluează, împreună cu OTS gaze naturale și ANRE, informațiile centralizate. Dacă este necesar, face o propunere de convocare a unei ședințe a Echipei interdisciplinare pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC) și apoi participă la lucrările acesteia. În concordanță cu concluziile ședinței EGSC, AC poate decide dacă se declară nivelul de Alertă timpurie în România. Emite Decizia de declarare a nivelului de Alertă timpurie, prin ordin al ministrului energiei, dacă este necesar. Realizează schimbul de informații în conformitate cu prevederile Regulamentului. Supraveghează gestionarea situației de criză de Alertă timpurie. Convoacă consultări regulate cu întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale), precum și cu OTS energie electrică și producătorii de energie electrică și termică, dacă este cazul. Furnizează informații actualizate GCG cu privire la nivelul de Alertă timpurie. Emite Decizia privind încheierea nivelului de Alertă timpurie, prin ordin al ministrului energiei.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Echipa interdisciplinară pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC)	Evaluează situația de criză. Emite concluzii cu privire la necesitatea declarării/închiderii nivelului de Alertă timpurie.
Operatorul de Transport și de Sistem (OTS) gaze naturale	Analizează și evaluează datele primite din SNT gaze naturale. Transmite informații către AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Convoacă consultări regulate cu operatorii de sistem de înmagazinare, OSD și OTS energie electrică cu privire la situația de criză și eventuala necesitate de măsuri. Contactează OTS-urile din Statele Membre vecine și face schimb de informații folosind Sistemul ReCo pentru Gaze, în cadrul echipei ReCo Est.
Operatorii de sistem de înmagazinare	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
Operatorii de sistem de distribuție	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
Producătorii de gaze naturale	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
Furnizorii de gaze naturale	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
Producătorii de energie electrică și termică	Transmit informații către OTS gaze naturale și energie electrică, AC și ANRE cu privire la modul de realizare a obligațiilor legale și contractuale, la consumurile de gaze naturale și la nivelurile de producție energie electrică și termică. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
OTS energie electrică	Participă la consultările, convocate de AC cu OTS gaze naturale și cu producătorii de energie electrică care utilizează gaze naturale cu privire la situația de criză de Alertă timpurie și posibila nevoie de măsuri, dacă este cazul. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	Implementează și coordonează măsurile care afectează sectorul energiei electrice, în special în ceea ce privește pregătirea centralelor electrice pe gaze naturale pentru restricții, dacă este cazul. Transmite către AC și OTS gaze naturale lista centralelor alimentate cu gaze naturale și cu rol critic în rețea.
--	---

5.2. Rolul și responsabilitățile pentru nivelul de Alertă

Tabelul 6. prezintă rolul și responsabilitățile generale ale fiecărei entități implicate din sectorul gazelor naturale pentru nivelul de Alertă.

Tabel 6. Rolul și responsabilitățile entităților implicate pentru nivelul de Alertă

Entitatea implicată	Rolul și responsabilitățile
Ministerul Energiei, în calitate de Autoritate Competentă (AC)	Centralizează informațiile primite de la întreprinderile din sectorul gazelor naturale. Analizează și evaluează, împreună cu OTS gaze naturale și ANRE, informațiile centralizate. Dacă este necesar, face o propunere de convocare a unei ședințe a EGSC și apoi participă la lucrările acesteia. În concordanță cu concluziile ședinței EGSC, AC poate decide dacă se declară nivelul de Alertă în România. Emite Decizia de declarare a nivelului de Alertă, prin ordin al ministrului energiei, dacă este necesar. Realizează schimbul de informații în conformitate cu prevederile Regulamentului. Supraveghează gestionarea situației de criză de Alertă. Convoacă consultări regulate cu întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale), precum și cu OTS energie electrică și producătorii de energie electrică și termică, dacă este cazul.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	Furnizează informații actualizate GCG cu privire la nivelul de Alertă. Emite Decizia privind încheierea nivelului de Alertă, prin ordin al ministrului energiei.
Echipa interdisciplinară pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC)	Evaluează situația de criză. Emite concluzii cu privire la necesitatea declarării/închiderii nivelului de Alertă.
Operatorul de Transport și de Sistem (OTS) gaze naturale	Analizează și evaluează datele primite din SNT gaze naturale. Transmite informații AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Convoacă consultări regulate cu operatorii de sistem de înmagazinare, OSD și OTS energie electrică cu privire la situația de criză și eventuala necesitate de măsuri. Notifică producătorii de gaze naturale și operatorii de sistem de înmagazinare despre necesitatea asigurării producției maxime disponibile, respectiv a asigurării capacității maxime disponibile de extracție din depozite. Contactează OTS-urile din Statele Membre vecine și face schimb de informații folosind Sistemul ReCo pentru Gaze, în cadrul echipei ReCo Est.
Operatorii de sistem de înmagazinare	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE (referitor la situația zilnică a stocurilor de gaze naturale din depozite). Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Fac pregătiri pentru realizarea capacității maxime de extracție, dacă este cazul, și, în acest scop, se consultă cu OTS gaze naturale.
Operatorii de sistem de distribuție	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
Producătorii de gaze naturale	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
Furnizorii de gaze naturale	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Producătorii de energie electrică și termică	Transmit informații către OTS gaze naturale și energie electrică, AC și ANRE cu privire la modul de realizare a obligațiilor legale și contractuale, la consumurile de gaze naturale și la nivelurile de producție energie electrică și termică. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
OTS energie electrică	Participă la consultările convocate de AC, OTS gaze naturale și cu producătorii de energie electrică care utilizează gaze naturale privind situația de criză de Alertă și posibila nevoie de măsuri. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Implementează și coordonează măsurile care afectează sectorul energiei electrice, în special în ceea ce privește pregătirea centralelor electrice pe gaze naturale pentru restricții, dacă este cazul. Transmite către AC și OTS gaze naturale lista centralelor alimentate cu gaze naturale și cu rol critic în rețea.

5.3. Rolul și responsabilitățile pentru nivelul de Urgență

Tabelul 7. prezintă rolul și responsabilitățile generale ale fiecărei entități implicate din sectorul gazelor naturale pentru nivelul de Urgență.

Tabel 7. Rolul și responsabilitățile entităților implicate pentru nivelul de Urgență

Entitatea implicată	Rolul și responsabilitățile
Ministerul Energiei, în calitate de Autoritate Competentă (AC)	Centralizează informațiile primite de la întreprinderile din sectorul gazelor naturale. Analizează și evaluează, împreună cu OTS gaze naturale și ANRE, informațiile centralizate. Dacă este necesar, face o propunere de convocare a unei ședințe a EGSC și apoi participă la lucrările acesteia. În concordanță cu concluziile ședinței EGSC, AC poate decide dacă se declară nivelul de Urgență în România.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	Emite Decizia de declarare a nivelului de Urgență, prin ordin al ministrului energiei, dacă este necesar. Pregătește deciziile privind măsurile care nu sunt bazate pe piață (în temeiul art. 176, alin. (3) din Legea nr. 123/2012), elaborează propuneri privind măsurile care trebuie adoptate pentru nivelul de Urgență și se consultă cu OTS gaze naturale cu privire la restricțiile necesar a fi aplicate. Realizează schimbul de informații în conformitate cu prevederile Regulamentului. Supraveghează gestionarea situației de criză de Urgență. Convoacă consultări regulate cu întreprinderile din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, producătorii de gaze naturale, OSD, operatorii de sistem de înmagazinare, furnizorii de gaze naturale), precum și cu OTS energie electrică și producătorii de energie electrică și termică. Furnizează informații actualizate GCG cu privire la nivelul de Urgență. Emite Decizia privind încheierea nivelului de Urgență, prin ordin al ministrului energiei.
Echipa interdisciplinară pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC)	Evaluează situația de criză. Emite concluzii cu privire la necesitatea declarării/închiderii nivelului de Urgență.
Operatorul de Transport și de Sistem (OTS) gaze naturale	Analizează și evaluează datele primite din SNT gaze naturale. Transmite informații AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Convoacă consultări regulate cu operatorii de sistem de înmagazinare, OSD și OTS energie electrică cu privire la situația de criză și eventuala necesitate de măsuri. Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Urgență. Informează AC, zilnic, despre utilizarea planificată a surselor de gaze și face propuneri cu privire la amploarea restricțiilor care ar trebui introduse, în scopul managementului eficient al surselor și, de asemenea, privind sursele de gaze naturale care urmează să fie angajate prin contracte.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	Contactează zilnic OTS-urile din Statele Membre vecine și face schimb de informații folosind Sistemul ReCo pentru Gaze, în cadrul echipei ReCo Est.
Operatorii de sistem de înmagazinare	Transmit informații OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Urgență.
Operatorii de sistem de distribuție	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Urgență.
Producătorii de gaze naturale	Transmit informații către OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Urgență.
Furnizorii de gaze naturale	Transmit informații OTS gaze naturale, AC și ANRE. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Urgență.
Producătorii de energie electrică și termică	Implementează și respectă contractele încheiate cu OTS energie electrică și/sau cu furnizorii de gaze naturale, precum și măsurile de criză adoptate în nivelul de Urgență, în linie cu legislația aplicabilă, fără a afecta capacitatea acestora de a asigura energie termică pentru populație. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit).
OTS energie electrică	Participă regulat la consultările convocate de AC, cu OTS gaze naturale și cu producătorii de energie electrică care utilizează gaze naturale, privind situația de criză de Urgență și posibila nevoie de măsuri și furnizează informații despre impactul reducerii alimentării cu gaze naturale asupra RET. Participă la lucrările EGSC (dacă este stabilit). Implementează și coordonează măsurile care afectează sectorul energiei electrice, în special în ceea ce privește

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

	pregătirea centralelor electrice pe gaze naturale pentru restricții, dacă este cazul. Transmite către AC și OTS gaze naturale lista centralelor alimentate cu gaze naturale și cu rol critic în rețea.
--	--

5.4. Rolul și responsabilitățile pentru nivelul de Alertă la nivelul Uniunii

Tabelul 8. prezintă rolul și responsabilitățile generale ale fiecărei entități implicate din sectorul gazelor naturale pentru nivelul de Alertă la nivelul Uniunii.

Tabel 8. Rolul și responsabilitățile entităților implicate pentru nivelul de Alertă la nivelul Uniunii

Entitatea implicată	Rolul și responsabilitățile
Ministerul Energiei, în calitate de Autoritate Competentă (AC)	Monitorizează punerea în aplicare a măsurilor de reducere a cererii pe teritoriul României. Monitorizează eficacitatea măsurilor voluntare de reducere a cererii. Convoacă EGSC ori de câte ori este necesar și informează întreprinderile din sectorul gazelor naturale despre notificarea primită de la Comisia Europeană conform căreia Consiliul Uniunii Europene a declarat Alertă la nivelul Uniunii. Notifică întreprinderile din sectorul gazelor naturale cu privire la obligativitatea aplicării măsurilor de reducere a cererii. Centralizează informațiile primite de la întreprinderile din sectorul gazelor naturale. Informează întreprinderile din sectorul gazelor naturale despre notificarea primită de la Comisia Europeană conform căreia Consiliul Uniunii Europene a declarat încetarea Alertei la nivelul Uniunii. Raportează Comisiei Europene cu privire la reducerea cererii, lunar.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Operatorul de Transport și de Sistem (OTS) gaze naturale	Analizează și evaluează datele primite din SNT gaze naturale. Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Alertă la nivelul Uniunii. Contactează zilnic OTS-urile din Statele Membre vecine și face schimb de informații folosind Sistemul ReCo pentru Gaze, în cadrul echipei ReCo Est.
Operatorii de sistem de înmagazinare	Transmit informații OTS gaze naturale, AC și ANRE. Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Alertă la nivelul Uniunii.
Operatorii de sistem de distribuție	Transmit informații OTS gaze naturale, AC și ANRE. Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Alertă la nivelul Uniunii.
Producătorii de gaze naturale	Transmit informații OTS gaze naturale, AC și ANRE. Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Alertă la nivelul Uniunii.
Furnizorii de gaze naturale	Transmit informații OTS gaze naturale, AC și ANRE. Implementează și coordonează măsurile adoptate în nivelul de Alertă la nivelul Uniunii.
Producătorii de energie electrică și termică	Transmit informații către OTS gaze naturale și energie electrică, AC și ANRE cu privire la modul de realizare a obligațiilor legale și contractuale, la consumurile de gaze naturale și la nivelurile de producție energie electrică și termică. Implementează și respectă contractele încheiate cu OTS energie electrică și/sau cu furnizorii de gaze naturale, precum și măsurile de criză adoptate în nivelul de Alertă la nivelul Uniunii, în linie cu legislația aplicabilă, fără a afecta capacitatea acestora de a asigura energie termică pentru populație.
OTS energie electrică	Implementează și coordonează măsurile care afectează sectorul energiei electrice, în special în ceea ce privește pregătirea centralelor electrice pe gaze naturale pentru restricții, dacă este cazul. Transmite către AC și OTS gaze naturale lista centralelor alimentate cu gaze naturale și cu rol critic în rețea.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

6. MĂSURI SPECIFICE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ENERGIA ELECTRICĂ ȘI TERMOFICAREA

6.1. Furnizarea de energie electrică produsă pe bază de gaze naturale

În anul 2021, producția totală de energie electrică din România s-a ridicat la 57,05 TWh³. Procentul producției de energie electrică în România realizată în unități de producere dispecerizabile și nedispecerizabile, în anul 2021, utilizând drept combustibil gazele naturale a fost de 16,38%⁴.

6.2. Impactul probabil al întreruperii aprovizionării cu gaze naturale asupra sectorului electric

În anumite condiții de funcționare ale Sistemului Electroenergetic Național, denumit, în continuare, SEN, de exemplu în cazul unei cereri mari de energie electrică în SEN, opriri de urgență a unor surse de producție, producție redusă din surse regenerabile de energie, în special din parcurile eoliene, posibilități limitate de import sau probleme de zonă cu asigurarea funcționării Rețelei Electrice de Transport (RET), disponibilitatea energiei electrice realizată folosind gaze naturale poate fi de o importanță semnificativă pentru asigurarea securității aprovizionării cu energie electrică în SEN, având în vedere totodată și faptul că centralele electrice pe gaze joacă un rol important în reglarea rapidă necesară pentru echilibrarea SEN, asigurând buna funcționare a acestuia.

În cazul în care în perioada de toamnă și iarnă apar întreruperi în furnizarea de gaze naturale către consumatori, aceștia vor consuma energie electrică suplimentară pentru a o utiliza la încălzire, fapt ce va duce la o situație de criză a aprovizionării cu energie electrică, cu risc, în special, pentru alimentarea cu gaze naturale a clienților protejați.

6.2.1. Măsuri pentru a atenua impactul potențial al unei perturbări a furnizării cu gaze în sectorul energiei electrice

Având în vedere importanța producției de energie electrică care utilizează drept combustibil gazele naturale și în scopul funcționării sigure a SEN, în cazul unei situații de criză de aprovizionare cu gaze naturale, trebuie instituită cooperarea între operatorii de transport și de sistem gaze naturale și energie electrică. În acest sens, OTS gaze naturale va informa OTS energie electrică despre situația de criză și apoi va rămâne în contact regulat cu acesta.

Unul dintre domeniile de cooperare ale OTS gaze naturale și OTS energie electrică este atenuarea potențialului impact negativ al introducerii restricțiilor asupra consumului de gaze naturale necesar pentru a asigura furnizarea de energie electrică în România.

³ Sursa ANRE

Raport anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 2021, pag. 230.

⁴ Sursa: ANRE

Raport anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 2021, pag. 72.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

În această etapă, OTS energie electrică identifică centralele electrice care funcționează pe gaze care sunt strict necesare pentru a evita întreruperea acestora pentru asigurarea stabilității tensiunii și frecvenței în SEN.

De asemenea, încă de la începutul unei situații de criză, OTS energie electrică informează Societatea de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale (S.P.E.E.H.) Hidroelectrica S.A. astfel încât aceasta să ia măsurile necesare pentru maximizarea disponibilității unităților de producție. Informarea transmisă de OTS energie electrică către S.P.E.E.H. Hidroelectrica S.A. va conține perioada în care se estimează că va fi necesară activarea suplimentară pe Piața de Echilibrare sau în afara acesteia și cantitatea de energie estimată a fi necesară. S.P.E.E.H. Hidroelectrica S.A. va transmite către OTS energie electrică o informare cu cantitatea de energie electrică maximă pe care estimează că o poate livra pe Piața de Echilibrare sau în afara acesteia, luând în considerare programul lunar al marilor lacuri de acumulare, obligațiile contractuale existente și situația hidrologică. OTS energie electrică transmite o informare către Administrația Națională Apele Române cu privire la situația de criză, în cazul în care consideră că energia suplimentară comunicată de S.P.E.E.H. Hidroelectrica S.A. în limita programului lunar al marilor lacuri de acumulare este insuficientă, solicitând refacerea acestuia.”

În conformitate cu art. 11, alin. (7) din Regulament, în timpul unei situații de criză și din motive întemeiate, la cererea OTS energie electrică sau gaze naturale, un stat membru poate decide să acorde prioritate furnizării de gaze către anumite centrale electrice alimentate cu gaze și cu rol critic în rețea, în detrimentul furnizării de gaze către anumite categorii de clienți protejați, dacă nefurnizarea de gaze către respectivele centrale electrice alimentate cu gaze și cu rol critic în rețea fie:

- a) ar putea duce la o deteriorare gravă a funcționării sistemului de energie electrică;
- b) ar împiedica producția și/sau transportul de gaze. Statele membre își bazează orice astfel de măsură pe evaluarea riscurilor.

6.3. Impactul probabil al unei perturbări a furnizării de gaze în sectorul termoficării

Producătorii de energie termică, care nu pot funcționa cu alți combustibili decât gazele naturale și care furnizează energie termică clienților casnici, întreprinderilor mici sau mijlocii și/sau prestatorilor de servicii de asistență medicală, asistență socială esențială, de urgență, de securitate sau prestatorii de servicii care au legătură cu educația sau cu administrația publică au statutul de clienți protejați, în conformitate cu Ordinul ministrului energiei nr. 692/2018 privind aprobarea definirii categoriei „client protejat” și nu vor fi afectați în cazul declarării nivelului de Urgență, cu excepția cazului în care producătorii au transmis o informare despre posibile întreruperi în aprovizionarea cu gaze naturale care afectează în mod semnificativ situația acestora în materie de furnizare de gaze.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

Alimentarea cu energie termică a clienților noncasnici trebuie tratată în același mod ca și a clienților casnici în cazul în care rețeaua publică de distribuție pentru alimentarea cu energie termică a clienților casnici sau a serviciilor sociale esențiale nu poate fi separată tehnic (pentru contorizare) de rețeaua publică de distribuție a clienților noncasnici.

În ceea ce privește încălzirea urbană produsă din gaze naturale (instalații de termoficare), companiile care realizează serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat trebuie să ia măsuri pentru a reduce calitatea serviciilor (de exemplu, temperaturi garantate mai mici furnizate utilizatorilor), dacă astfel de acțiuni sunt considerate utile în reducerea consumului de gaze naturale.

6.3.1. Măsuri de atenuare a impactului întreruperii alimentării cu energie termică

Furnizarea neîntreruptă de gaze naturale este o componentă esențială a asigurării securității energiei pentru consumatori în ceea ce privește încălzirea rezidențială, în special în timpul sezonului rece când temperaturile exterioare sunt scăzute.

În conformitate cu prevederile art. 1 lit. c) din Ordinul ministrului energiei nr. 692/2018 privind aprobarea definiției categoriei „client protejat”, producătorii de energie termică, care nu pot funcționa cu alți combustibili decât gazele naturale și care furnizează energie termică clienților casnici, întreprinderilor mici sau mijlocii și/sau prestatorilor de servicii de asistență medicală, asistență socială esențială, de urgență, de securitate sau prestatorii de servicii care au legătură cu educația sau cu administrația publică, au statutul de client protejat.

Aceasta înseamnă că furnizorii de gaze naturale trebuie, de asemenea, să poată asigura furnizarea de gaze clienților protejați în virtutea principiului solidarității în cazurile descrise la art. 6 alin. (1) din Regulament și sunt obligați să ia măsurile corespunzătoare în acest scop.

Dacă măsurile bazate pe piață se dovedesc a fi insuficiente pentru a aborda deficitul necesar aprovizionării cu gaze și având în vedere importanța furnizării de energie termică cu precădere clienților protejați în virtutea principiului solidarității ar trebui să se poată utiliza măsuri care nu se bazează pe piață, inclusiv reducerea consumului pentru clienții neprotejați, în măsura în care acest gaz este necesar pentru încălzire.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

7. MANAGERUL DE CRIZĂ

În conformitate cu prevederile art. 176, alin. (2) din Legea nr. 123/2012, în cazul apariției unei situații de criză, pe cele trei niveluri prevăzute de Regulament, Ministerul Energiei, în calitate de autoritate competentă, este desemnată **manager de criză**, care pune în aplicare măsurile prevăzute în Planul de acțiuni preventive privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1077/2021 și/sau în Planul de urgență.

Pentru a analiza posibilele evenimente și incidentele identificate la nivelul pieței gaziere și notificate de entitățile din sectorul gazelor naturale, în conformitate cu rolul și responsabilitățile acestora (a se vedea Tabelele 4., 5. și 6.), pentru a putea decide cu privire la declararea fiecărui nivel de criză și pentru a gestiona situațiile apărute în cazul fiecărui nivel de criză în sistemul național de gaze naturale din România se instituie o Echipă interdisciplinară pentru gestionarea situațiilor de criză în aprovizionarea gazelor naturale (EGSC), care este coordonată de AC.

Componența echipei este aprobată prin ordin al ministrului energiei.

Din EGSC fac parte alături de reprezentanții Ministerului Energiei, câte un reprezentant desemnat al întreprinderilor din sectorul gazelor naturale (OTS gaze naturale, OSD, operatorii sistemului de înmagazinare subterană, producători de gaze naturale, furnizori de gaze naturale), al ANRE, al OTS energie electrică și al producătorilor de energie electrică și termică. La ședințele EGSC pot să fie convocați, în calitate de invitați, și alți reprezentanți/experti cu experiență relevantă în funcție de situațiile analizate.

AC va coordona măsurile și acțiunile care trebuie întreprinse în cazul situațiilor de urgență în vederea asigurării securității în aprovizionarea cu gaze naturale. În principal, rolul AC va fi acela de a oferi un cadru clar pentru planificarea de urgență, astfel încât acțiunile necesare să poată să fie luate de către întreprinderile din sectorul gazelor naturale pentru a răspunde cât mai repede posibil la orice posibilă perturbare a aprovizionării cu gaze naturale.

AC are următoarele responsabilități:

- a) monitorizează și analizează situația privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale în România;
- b) coordonează activitățile tuturor entităților implicate în aprovizionarea cu gaze naturale în situații de criză;
- c) declară /închide nivelurile individuale de criză prin ordin al ministrului energiei;
- d) dispune aplicarea măsurilor administrative, prevăzute în Planul de urgență, respectiv a măsurilor nebazate pe piață, în sensul Regulamentului;
- e) comunică cu Comisia Europeană și furnizează informații despre aplicarea atât a măsurilor pe piață, cât și a celor nebazate pe piață în scopul verificării corectitudinii declarării fiecărui nivel de criză.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

8. MĂSURI PRIVIND CONSUMUL NEJUSTIFICAT AL CLIENȚILOR NEPROTEJAȚI ÎN TIMPUL NIVELULUI DE URGENȚĂ

Pentru a preveni consumul nejustificat de gaze naturale, în raport cu limitarea consumului de gaze naturale, al clienților finali neprotejați, în cazul declarării nivelului de Urgență, AC contactează OTS gaze naturale, OSD și furnizorii de gaze naturale pentru ca aceștia să informeze clienții finali neprotejați să-și reducă consumul de gaze naturale, pentru a asigura continuitatea aprovizionării cu gaze naturale la nivel național, cu precădere a clienților protejați. Clienții finali neprotejați vor adopta măsuri de limitare a consumului, în conformitate cu prevederile prezentului Plan de urgență, în măsura în care este tehnic posibil, fără a pune în pericol funcționarea sigură și fiabilă a rețelelor de gaze și integritatea instalațiilor tehnologice afectate de reducere.

Măsurile nebazate pe piață vor fi utilizate atunci când toate mijloacele disponibile necesare pentru satisfacerea nevoilor de aprovizionare cu gaze naturale a clienților protejați au fost epuizate. Pentru clienții finali neprotejați care nu respectă restricțiile privind consumul de gaze naturale se vor aplica penalități financiare și/sau vor fi decuplați tehnic în măsura în care este tehnic posibil, fără a pune în pericol integritatea instalațiilor tehnologice.

Dacă un client final neprotejat nu respectă restricțiile, OTS gaze naturale/ODS poate impune acestuia constrângeri tehnice având ca efect limitarea consumului de gaze naturale. Restricțiile nu vizează centrale electrice alimentate cu gaze naturale identificate ca fiind cu rol critic în RET și nefurnizarea de gaze către respectivele centrale electrice ar putea duce la o deteriorare gravă a funcționării Sistemului Energetic Național.

Clienții finali neprotejați trebuie să depună toate eforturile pentru a se conforma cererii de reducere a consumului lor. În cazul în care clientul final neprotejat nu respectă solicitarea de reducere, consumul ulterior al acestora se consideră nejustificat, iar OTS gaze naturale/ODS are dreptul de a reduce fizic cantitățile preluate de aceștia cu cantitățile necesare, în condițiile nivelului de Urgență, în conformitate cu prevederile Legii nr. 123/2012 și ale Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul unei situații de criză în sistemul național de gaze naturale, consumul clienților finali neprotejați este monitorizat de către OTS gaze naturale și de către OSD, iar datele sunt transmise AC.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

9. TESTE DE PREGĂTIRE PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

În conformitate cu prevederile art. 10, alin. (3) din Regulament „măsurile, acțiunile și procedurile cuprinse în planul de urgență sunt testate cel puțin o dată între actualizările periodice ale acestuia efectuate la fiecare patru ani [...]. Pentru a testa planul de urgență, autoritatea competentă simulează scenarii cu impact mediu și ridicat și reacții în timp real în conformitate cu planul de urgență. Rezultatele testelor sunt prezentate GCG de către autoritatea competentă”.

Autoritatea Competentă este responsabilă cu pregătirea și organizarea testelor de răspuns în situații de urgență. Testele de urgență au loc cel puțin o dată la patru ani, iar data și entitatea responsabilă de organizarea lor sunt stabilite prin ordin al ministrului energiei. Primele teste de răspuns vor fi efectuate în cel mult un an de la data la care Comisia Europeană a emis opinia cu privire la Planul de urgență. Scopul efectuării testelor de urgență este acela de a testa eficacitatea planului și a aranjamentelor operaționale incluse în acesta.

Scenariul testului de urgență va fi pregătit de un grup de experți și nu va fi public până la efectuarea acestuia și presupune o serie de evenimente simulate care au ca scop evaluarea incidentelor care pot declanșa potențiale probleme în funcționarea SNT, până la situația în care apare necesitatea declarării unui nivel de criză și se creează o necesitate obiectivă de a începe aplicarea măsurilor nebazate pe piață. Scenariul privind testul de urgență presupune variante ale simulării în funcție de deciziile luate de participanții la test. În etapa de pregătire a scenariului sunt identificate principalele entități care trebuie să participe la testul de urgență (părți interesate).

Scenariul privind testul de urgență este supus aprobării AC.

Entitățile implicate sunt, în principal, AC, OTS gaze naturale, OTS energie electrică și, în funcție de scenariu, alte întreprinderi din sectorul gazelor naturale, companii energetice/producătorii de energie electrică pe gaze, alte ministere, sectorul industrial. Entitățile indicate în test (părți interesate) sunt obligate să participe la acesta.

Pentru implementarea testului de urgență, mecanismele și mijloacele de comunicare trebuie să fie clar definite pentru a separa mesajele de testare de comunicarea reală între părțile interesate.

Testul trebuie efectuat în condiții cât mai apropiate de condițiile reale.

După efectuarea testului de urgență, se întocmește și se prezintă un rezumat al rezultatelor obținute, inclusiv un plan de acțiune, detalierea îmbunătățirilor aduse aranjamentelor de urgență existente, care vor fi puse la dispoziția tuturor părților interesate.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

10. DIMENSIUNEA REGIONALĂ

10.1. Măsurile de adoptat pentru fiecare nivel de criză

Planul de urgență include prima implementare a mecanismelor de cooperare în cadrul fiecărui Grup de risc din care România face parte, pentru consolidarea acestei dimensiuni în vederea sporirii siguranței furnizării de gaze, precum și pentru stabilirea unor măsuri transfrontaliere adecvate și eficiente de-a lungul coridoarelor de furnizare în caz de urgență.

Pentru a se asigura că Statele Membre incluse într-un Grup de risc au acces la informații care le vor permite să prevină sau să răspundă la potențialele perturbări în aprovizionarea cu gaze naturale este necesar să se stabilească un sistem eficient de comunicare între Autoritățile Competente din grupul de risc.

Dimensiunea regională din cadrul Planului de urgență oferă instrumentele necesare cooperării în aplicarea măsurilor bazate pe piață și nebazate pe piață între Statele Membre din Grupurile de risc, din care România face parte, respectiv:

- Ucraina: Bulgaria, Republica Cehă, Germania, Grecia, Croația, Italia, Ungaria, Luxemburg, Austria, Polonia, România, Slovenia, Slovacia și
- Trans-balcanic: România, Bulgaria, Ungaria și Grecia;
- Coridorul sudic al gazelor – Marea Caspică: Bulgaria, Grecia, Croația, Italia, Ungaria, Malta, Austria, România, Slovenia, Slovacia.

10.1.1. Grupul de risc Ucraina

Toate măsurile enumerate mai jos vizează cerințe de informare utile tuturor Statele Membre aparținând Grupului de risc care trebuie să reacționeze la situații neașteptate pentru a preveni extinderea unei situații de criză, pentru a ajuta Statele Membre care au nevoie cu tot ce este posibil.

Schimbul rapid și eficient de informații între Autoritățile Competente ale Statele Membre care aparțin unui Grup de risc reprezintă un element cheie în rezolvarea consecințelor potențiale ale întreruperilor aprovizionării cu gaze naturale cu precădere într-o astfel de regiune diversă.

10.1.1.1. Alertă timpurie

Atunci când AC a declarat nivelul de Alertă timpurie, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la declarație, cât mai curând posibil, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

AC va transmite actualizări, la fiecare patru zile, cu privire la nivelul de Alertă timpurie celorlalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

10.1.1.2. Alertă

Atunci când AC a declarat nivelul de Alertă, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la declarație, cât mai curând posibil, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

AC va transmite actualizări, la fiecare două zile, cu privire la nivelul de Alertă celorlalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

10.1.1.3. Urgență

Atunci când AC a declarat nivelul de Urgență, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la declarație, cât mai curând posibil, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

AC va transmite actualizări, în fiecare zi sau chiar de mai multe ori pe zi, cu privire la nivelul de Urgență celorlalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

Statul Membru care a declarat situația de urgență poate solicita Comisiei Europene să declare o stare de urgență la nivelul regional sau european, în cazul în care se preconizează că situația se poate extinde, conform art.12 din Regulamentul (UE) 2017/1938.

10.1.2. Grupul de risc Trans-balcanic

Toate măsurile enumerate mai jos vizează cerințe de informare utile tuturor Statelor Membre aparținând Grupului de risc care trebuie să reacționeze pentru a preveni extinderea unei situații de criză și să sprijine Statele Membre în acțiunea de eliminare a situației de criză.

10.1.2.1. Alertă timpurie

Atunci când AC a declarat nivelul de Alertă timpurie, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la declarație, în termen de 24 de ore de la emiterea Deciziei de declare a nivelului de Alertă timpurie, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

AC va transmite actualizări, la fiecare patru zile, cu privire la nivelul de Alertă timpurie celorlalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

10.1.2.2. Alertă

Atunci când AC a declarat nivelul de Alertă, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la declarație, în termen de 24 de ore de la emiterea Deciziei de declare a nivelului de Alertă, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

AC va transmite actualizări, la fiecare două zile, cu privire la nivelul de Alertă celorlalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

10.1.2.3. Urgență

Atunci când AC a declarat nivelul de Urgență, trebuie să informeze toate celelalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la declarație, în termen de 24 de ore de la emiterea Deciziei de declare a nivelului de Urgență, precum și cu privire la fiecare măsură implementată sau care se intenționează să fie implementată, pentru a face față efectelor întreruperii aprovizionării.

AC va transmite actualizări, în fiecare zi sau chiar de mai multe ori pe zi, cu privire la nivelul de Urgență celorlalte State Membre aparținând Grupului de risc cu privire la toate măsurile adoptate sau finalizate, dacă este cazul.

10.1.3. Acțiuni care trebuie întreprinse în cadrul fiecărui Grup de risc, din care România face parte, în cazul declarării unui nivel de criză

Statul Membru care declară situația de criză va furniza o descriere a evenimentului sau a informațiilor care au condus la declararea nivelului de criză, și anume:

- Data, ora și durata evenimentului;
- Natura evenimentului;
- Locația evenimentului;
- Volumele de gaze naturale afectate.

Având în vedere prevederile Regulamentului, pentru nivelurile de Alertă timpurie și de Alertă, informațiile vizează numai măsurile bazate pe piață care sunt adoptate, inclusiv:

- O scurtă descriere a măsurii și a principalii actori implicați;
- Dacă aceste măsuri sunt suficiente pentru a face față nivelului de criză și, dacă nu, o descriere succintă a măsurilor suplimentare care pot fi luate;
- Dacă sunt de așteptat efecte transfrontaliere între Statele Membre aparținând Grupului de risc cu care România este direct conectată (de exemplu, importuri crescute din aceste State Membre).

Pentru nivelul de Urgență, informațiile care se transmit vor include:

PLAN DE URGENȚĂ PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE ÎN ROMÂNIA

- Acțiunile întreprinse pe partea cererii și a ofertei pentru asigurarea furnizării gazelor naturale, inclusiv acordurile comerciale între părțile implicate și orice mecanisme de compensare pentru întreprinderile din sectorul gazelor naturale, acolo unde este cazul;
- O scurtă descriere a măsurilor bazate pe piață aplicate în această etapă, indicând contribuția așteptată a măsurilor de atenuare a nivelului de Urgență și principalii actori implicați;
- O scurtă descriere a măsurilor nebazate pe piață și principalii actori implicați;
- Ordinea stabilită în care ar trebui implementate măsurile nebazate pe piață, ținând cont de circumstanțele nivelului de Urgență;
- Contribuția așteptată a măsurilor nebazate pe piață pentru atenuarea situației la nivelul de Urgență ca o completare a măsurilor bazate pe piață;
- Evaluarea altor efecte ale măsurilor nebazate pe piață, acordând o atenție deosebită posibilelor efecte transfrontaliere în alte State Membre ale Grupului de risc.

10.2. Mecanismele de cooperare

Regulamentul prevede ca procedurile și măsurile detaliate să fie urmate pentru fiecare nivel de criză prin colaborarea strânsă a Statelor Membre în cadrul Grupurilor de risc sau cu alte state vecine, dacă este cazul. Capitolul stabilește cerințele pentru fiecare Grup de risc, din care România face parte, pentru a coordona acțiunile la fiecare nivel de criză. Procedurile și măsurile stabilite pot varia în funcție de aranjamentele naționale din fiecare Stat Membru.

OTS din cadrul Grupurilor de risc, cooperează conform procedurilor detaliate de ENTSOG în cadrul Sistemului ReCo pentru gaze.

10.2.1. Grupul de risc Ucraina

Mecanismul de cooperare din cadrul Grupului de risc urmează proceduri de coordonare stabilite între Statele Membre, operatorii de transport și de sistem, autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei, precum și alte părți interesate.

Operatorii de transport și de sistem, denumiți, în continuare, OTS gaze naturale din Statele Membre ale Grupului de risc lucrează în strânsă cooperare. În cazul în care se anticipează un posibil blocaj în aprovizionarea cu gaze naturale la nivelul unui Stat Membru, OTS gaze naturale din acel Stat Membru va lua legătura cu OTS-urile din celelalte State Membre aparținând Grupului de risc. În măsura în care este posibil, vor conveni asupra coordonării măsurilor transfrontaliere, inclusiv schimbul de informații cu privire la orice măsuri necesare bazate pe piață cu efecte transfrontaliere.

În cazul unei situații de criză, OTS-urile cooperează și fac schimb de informații folosind Sistemul Regional de Coordonare pentru Gaze (Sistemul ReCo pentru Gaze), înființat de ENTSOG, în temeiul art. 3, alin. (6) din Regulament. Majoritatea Statelor Membre care fac parte din Grupul de risc Ucraina sunt incluse în cadrul echipei ReCo Est, care a fost lansată în noiembrie 2017.

ENTSOG va informa Comisia și autoritățile competente ale Statelor Membre aparținând Grupului de risc. OTS-urile pot sugera posibile măsuri de răspuns.